

Miljø- og Fødevareministeriet

Att.: Rasmus Boldsen (rasbo@mfvm.dk) og Aruwa Bendsen (arben@mfvm.dk).

20-03-2020
Side 1 af 8

J.nr. 11.11.13

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Høring af Circular Economy Action Plan

Dansk Affaldsforening takker for at have modtaget Kommissionens handlingsplan for cirkulær økonomi i høring. Høringssvaret er afgivet med forbehold for bestyrelsens efterfølgende behandling.

Handlingsplanen indeholder bl.a. indsatser vedr. produktpolitik, indenfor udvalgte værdikæder samt for affalds- og ressourcesektoren. Samlet må de mange indsatser forventes at kunne flytte EU tættere henimod en cirkulær økonomi.

Det er netop koblingen af produkt- og affaldspolitik, der gør at vi kan flytte os. Produktionen af unødvendigt og 'dårligt' affald skal stoppe – så kan vi både mindste affaldsmængden og få mere affald returneret i genbrugs- og genanvendelsesloops.

Produktpolitik

Det annonceres i handlingsplanen, at vi i år 2021 kommer til at se et lovgivningsforslag til en bæredygtig produktpolitik. Dansk Affaldsforening mener, at Regeringen bør støtte denne ambition og bidrage til udformningen heraf og gerne med inddragelse af de danske aktører. Det er en svær opgave at opstille bæredygtighedskrav på tværs af alle produkter, som vi genererer i samfundet, men den er afgørende. Kommissionen vil prioritere produktgrupperne elektronik, kommunikationsudstyr, tekstiler, møbler og råvarer som stål, cement og kemikalier.

Det annonceres, at Kommissionen vil tage afsæt i Ecodesign-direktivet, hvor der allerede er indarbejdet enkelte cø-krav for de produkter, der er omfattet af direktivet, men der er potentiale for flere krav. Kommissionen oplister 9 forhold, som ønskes reguleret via det kommende lovgivningsmæssige forslag. Dansk Affaldsforening bakker op om alle disse og vi bidrager gerne med viden om, hvilke produkter vi modtager som affald, hvis disse eksempler kan være relevante i forbindelse med at omsætte ønskerne til konkret regulering.

I forhold til forbrugerne vil Kommissionen arbejde henimod en 'reparationsret' og overveje nye rettigheder for forbrugere fx mht. reservedele,

reparationsmuligheder og opgraderinger og de vil undersøge om der i salgsdirektivet kan arbejdes videre med garantier. Disse formuleringer virker forholdsvis vage og det fremstår dermed uklart, hvor meget Kommissionen vil satse på disse områder. Dansk Affaldsforening mener, at der er et stort behov for at se på både reparation og forlængelse af garantiperioden for især husholdningsprodukter, som det fremgår af vores udspil med [Mere genbrug – bedre klima](#). Vi vil derfor opfordre Regeringen til at presse på for, at de gode intentioner på området også bliver omsat.

Kommissionen vil også gøre offentlige grønne indkøb mere bindende ved at stille mindstekrav om grønne indkøb i sektorlovgivning og påbegynde monitoring af omfanget af offentlige grønne indkøb. Før der kan stilles bindende krav og før der kan foretages en monitoring af omfanget af offentlige grønne indkøb bliver det nødvendigt at definere, hvad der karakteriserer et 'grønt offentligt indkøb'. Her kan Regeringen evt. viderebringe det arbejde, der allerede sker i regi af forum for bæredygtige indkøb.

Dansk Affaldsforening bakker op om de tiltag der foreslås i forhold til større cirkularitet i industrien. Især i forhold til de digitale teknologier for sporing og kortlægning af ressourcer er der brug for samarbejde også med affaldsledet i værdikæden, som ikke direkte er nævnt i teksten.

Nøgleprodukters værdikæder

Elektronik og kommunikationsudstyr

Retten til reparation og opgradering er nævnt som et fokusområde. Dansk Affaldsforening vil gerne opfordre Regeringen til at presse på for løsninger på dette område, da vi ved, at der modtages alt for meget elektronik der fungerer eller let kan repareres på fx genbrugspladserne. Udfordringen er dog også økonomisk og praktisk. Derfor har Dansk Affaldsforening tidligere fremsat forslag på området, der går på momsnedsettelse af reparationer samt forlænget garantitid. Vi vil gerne opfordre til, at Kommissionen ser på en samlet pakke, der kan motivere både producenter og kunder til at få produkterne repareret.

Kommissionen vil undersøge mulighederne for en EU-dækkende tilbagetagings- eller tilbagesalgsordning for udtjente mobiltelefoner, tablets og opladere. For at få størst mulig effekt af sådan en ordning opfordrer Dansk Affaldsforening til, at det er producenterne, der skal modtage deres egne produkter retur mhp. genbrug af elementer samt fremtidigt mere bæredygtigt produktdesign.

Batterier og biler

Allerede i indeværende år vil Kommissionen udgive et forslag til en ny lovgivningsmæssig ramme for batterier. Der er nævnt tre elementer, der forventes at indgå i denne. Dem bakker Dansk Affaldsforening som udgangspunkt op om. Vi efterlyser derudover, at forslaget forholder sig til særligt lithium-ion batterier, som vi finder indbygget i flere og flere produkter. Gældende regler om at fjerne batteriet fra produktet er ikke altid muligt – og måske heller ikke altid hensigtsmæssigt i forhold til brand/eksplosionsrisiko ved netop disse batterier. Dansk Affaldsforening mener, at området må undersøges mhp. at ændre enten produkterne og/eller den efterfølgende håndtering. Os bekendt er det arbejde igangsat i Kommissionen, så det undrer os, at det ikke er nævnt i cø-strategien.

Emballager

Dansk Affaldsforening mener, at tidsfristen for hvornår emballager skal være genbrugelige eller genanvendelige godt kan fremrykkes til år 2025, hvor mange emballageproducenter eller påfyldere selv har sat sig dette mål. Visse emballagefraktioner (fx plast og kompositemballage) indgår ikke i et cirkulært loop, men bliver downcycled (dvs. genanvendes til mere lavværdige formål). For at fremme cirkulære loops kan målsætningen på området detaljeres yderligere, så der også opstilles mål for cirkularitet.

I Danmark har vi allerede første erfaringer med at påføre affaldssorteringspiktogrammer på emballager og vi vil gerne opfordre Regeringen til sammen med os og KL at fremme vores fælles løsning i det videre EU-arbejde på området. Se mere herom senere.

Det fremgår, at Kommissionen vil udvikle regler for sikker genanvendelse af andre plastmaterialer til fødevarekontaktmaterialer end PET. Det er interessant, da vi ellers har hørt, at det ikke kun er reglerne, men selve polymerens egenskaber, der hidtil kun har gjort PET egnet til at indgå i et loop af fødevarekontaktmaterialer.

Plastik

Kommissionen peger på de første brancher, hvor man kan forestille sig at stille krav om optag af genanvendte plastressourcer. Der peges på emballager, konstruktionsmaterialer samt biler. Disse tre brancher har allerede en del erfaring med genanvendt plast, som sikkert kan udbygges, men Dansk Affaldsforening havde gerne set, at endnu flere brancher blev udpeget så optaget yderligere forøges.

Kommissionen peger på en række indsatser omkring mikroplast. Her kunne det for affaldssektoren være relevant med en indsats omkring evt. mikroplast i

madaffald/oparbejdet madaffald/afgasset madaffald/digistat. Lige nu kigger de fleste lande på 'makro-plast' i denne fraktion i form af krav til omfanget af 'synlige urenheder', men makro-plast kan nedbrydes til mikroplast.

Kommissionen vil i år 2021 komme med en politikramme omkring biobaseret plast og bionedbrydelig plast. Kommissionen vil se på oprindelse, mærkning og brugen af biobaseret plast på baggrund af den anvendte ressource – og hvor den har en større miljøeffekt end blot reduktion i anvendelse af fossile ressourcer.

I forhold til bionedbrydelig plast vil Kommissionen undersøge, hvor dette med fordel kan bruges. De vil ligeledes sikre, at en mærkning med 'bionedbrydeligt' ikke får borgeren til at henkaste affaldet. Dansk Affaldsforening mener, at der kan være yderligere udfordringer i forhold til bionedbrydeligt plast, som Kommissionen må forholde sig til:

- Kommissionen opfordrer generelt til separat indsamling, men bionedbrydeligt plast ville skulle indsamles sammen med en fraktion, der tilgår en komposteringsproces – altså ville fx en madaffaldsfraktion skulle blandes med en emballagefraktion.
- Det er det ikke alle EU-lande, som benytter sig af en komposteringsløsning i affaldshåndteringen.
- Hensigtsmæssigheden i, at materialet blot 'forsvinder' fremfor at udnytte den energi og de ressourcer, der er brugt til fremstillingen af materialet. Det kunne oplagt ske ved genbrug og materialegenanvendelse, men i sidste ende også ved at energiudnytte det.

Tekstiler

Også i år 2021 vil Kommissionen foreslå en strategi for tekstiler. Den skal dog ikke kun handle om cirkulære tekstiler, men også sikre branchens konkurrenceevne og innovation. Heldigvis vil de dog også se på styrkelse af markedet for tekstil-genbrug. Dansk Affaldsforening havde gerne set et mere fremhævet fokus også på genanvendelse af tekstil, som kun nævnes i sammenhæng med sortering og genbrug, hvor der dog helt korrekt peges på innovation og industrielle anvendelser som løsninger. Derudover peges der på udvidet producentansvar for tekstiler.

Selvom markedet er presset i forhold til genbrug og genanvendelse af tekstiler lige nu, er det selvfølgelig rigtigt, at der skal sættes ind i starten af værdikæden og vi er spændte på, hvordan ecodesignkrav til tekstiler kunne se ud. Dansk Affaldsforening bakker op om de foreslåede tiltag, herunder især også ønsket om mere gennemsigtighed i hele værdikæden som gerne må omfatte affaldsledet også. I [norden](#) har der tidligere været arbejdet på noget code-of-conduct i branchen, som der evt. kan arbejdes ud fra.

Konstruktion og bygninger

Dansk Affaldsforening bakker op om de stillede forslag. Udover et særligt fokus på isoleringsmaterialer kunne Kommissionen se på andre nye (komposit-) byggematerialer, som giver udfordringer i affaldsledet. Dette kan ske som led i den annoncerede revision af byggevareforordningen. Også her vil Dansk Affaldsforening kunne bidrage med eksempler på byggeaffald, som er uegnet til genanvendelse.

Mad, vand og næringsstoffer

Dansk Affaldsforening noterer, at Kommissionen vil fremsætte reduktionsmål for madspild samt at de vil undersøge muligheder for at lovgive om genbrug til erstatning af engangsservice i fødevarer-service. Endelig vil Kommissionen udarbejde en næringsstofhåndteringsplan, som også skal fremme markedet for genanvendte næringsstoffer.

Mindre affald, mere værdi

Dansk Affaldsforening bifalder først og fremmest at produkterne har fået mere fokus end affaldet i denne cirkulære strategi – og vi er enige i, at det primært er i produktpolitikken, at løsningerne skal findes.

Affaldslovgivningen

Affaldsrammedirektivet foreslås revideres i år 2022, hvor Kommissionen vil introducere forebyggelsesmål for specifikke affaldsstrømme. Dette skal sammen med et forbedret producentansvar tjene målet om en mindre affaldsproduktion og en halvering af mængden af restaffaldet i municipal waste i 2030.

Dansk Affaldsforening mener ikke, at affaldslovgivningen i særlig stort omfang kan bruges til at reducere affaldsmængderne, herunder mængderne af restaffald. Det er netop produktpolitikken, der skal virke her sammen med ændringer i borgernes og virksomhedernes forbrug. Dansk Affaldsforening bakker op om en monitoring af affaldsproduktionen og at der i øget omfang kommunikeres – gerne målrettet - om de enkelte sektors direkte og afledte affaldsproduktion samt hvad de hver især kan gøre for at mindske affaldsproduktionen.

Der kan også ske yderligere indsatser i affaldsbranchen, men i forhold til municipal waste er der allerede opstillet meget ambitiøse målsætninger i det eksisterende affaldsdirektiv, hvorfor vi anbefaler at holde fokus på implementering af dette regelsæt samt at vende blikket mod erhvervsaffaldet, som har en langt større affaldsproduktion end husholdningerne og det lignende affald fra andre kilder.

Kommissionen foreslår et harmoniseret system til separat indsamling i EU. Dansk Affaldsforening mener, at det eksisterende affaldsdirektiv allerede i for stort omfang metode-, fremfor målstyrer. Kommissionen skriver, at formålet med harmoniseringen skulle være at hjælpe borgere, virksomheder og myndigheder i forhold til en bedre sortering, men der er ingen vurderinger af en mulig effekt ved en harmonisering. Dansk Affaldsforening vurderer, at effekten vil være meget begrænset. Der opnås primært en effekt ved at stille opsamlingsmateriel tæt på borgeren – og ved at dette er tilpasset behovet.

Derfor vil Dansk Affaldsforening opfordre Regeringen til sammen med os og KL og de nordiske lande, at promovere vores piktogramsystem, som en relevant løsning på ønsket om en øget harmonisering. Systemet har netop taget afsæt i, at der eksisterer forskellige ordninger og forskellige sammenblandinger af fraktioner. Det er løst ved lego-klods-princippet: Hvert materiale har sit eget piktogram – og indsamles materialet sammen med et andet materiale påføres indsamlingsmateriellet to (eller flere) piktogrammer.

Systemet er ved at blive nordisk, idet Norge har adopteret det, mens Sverige og senest også Finland er i gang. Det er en langt mere pragmatisk – og realiserbar – løsning end en harmonisering af spande og deres farver, samt hvad der sorteres ned i dem. Systemerne og ordningerne er tilpasset det affald der genereres og de sorterings- og behandlingsanlæg, som er etableret. Dansk Affaldsforening mener derfor, at det er nødvendigt at holde fokus på en større ensretning af selve affaldet (dvs. produkterne der bliver til affald). Hvis selve affaldet bliver mere ens vil genanvendelsen og kvalitet i genanvendelsen kunne øges.

Kommissionen vil se på de mest effektive kombinationer af separat indsamling, hvilket vi bakker op om i det omfang, at det skal bruges til erfaringsudveksling blandt de relevante myndigheder, fx som led i den eksisterende Taiex peer to peer ordning. Vi vil dog på det kraftigste fraråde fastlagte EU-modeller, som skal implementeres lokalt, da der er nærmest uendelig mange hensyn, der skal tages.

Kommissionen vil også se på produktetiketter, som også er nævnt under emballage-sporet. Dansk Affaldsforening bakker op om dette og ser gerne, at Regeringen er proaktiv på dette tiltag. Emballager skal allerede nu være mærket, men der har ikke været nogen sammenhæng mellem emballagemærkningen og affaldsspanden og derudover er mærkningen ikke handlingsanvisende. Dette kan løses ved at indføre en mærkning med affaldssorteringspiktogrammer.

Dansk Affaldsforening bakker op om Kommissionens fokus på erfaringsudveksling både på nationalt, regionalt og lokalt niveau.

Cø i et giftfrit miljø

Dansk Affaldsforening bifalder Kommissionen fokus på dekontaminering, herunder at der skal udvikles metoder til at undgå uønskede stoffer i genanvendte materialer. Sporing og håndtering af de uønskede stoffer skal ske i samarbejde med industrien. Dansk Affaldsforening bifalder dette, men vi mener, at der skal yderligere indsats til i forhold til den blandede affaldsstrøm, som modtages fra husholdninger og erhverv.

Kommissionen foreslår også en yderligere harmonisering af klassificering for kemiske stoffer og klassifikation af farligt affald. Det bakker Dansk Affaldsforening op om, da det understøtter, at vi får rene materialestrømme i den cirkulære økonomi. Det er ulogisk at produkter, der er klassificerede som farlige, bliver ufarlige, når de bliver til affald. En yderligere harmonisering vil medføre, at en del mere affald vil blive klassificeret som farligt affald og således medføre øgede omkostninger til affaldshåndteringen. Der skal i den forbindelse også ses på reglerne omkring genanvendelse af farligt affald, da 'farligheden' kan være irrelevant i forhold til nogle anvendelser, fx visse opfyldningsoperationer eller i forhold til forbuddet mod blanding af farligt affald med andet farligt affald eller andet affald. Der er sikkert flere områder, herunder anlægs miljøgodkendelser, hvor det vil have konsekvenser, at mere affald bliver klassificeret som farligt og disse skal selvfølgelig kortlægges, så reguleringen kan tilpasses.

Markedet for sekundære råstoffer

Dansk Affaldsforening bakker op om de forslag Kommissionen er kommet med omkring krav til omfanget af genanvendte materialer i nyproduktion. Derudover vil Kommissionen i et eller andet omfang se på EU-dækkende end-of-waste kriterier. Det er en regulering, som vi kun i begrænset omfang har set i brug i Danmark, så det kunne være interessant, hvis Kommissionen ikke kun iværksatte en kortlægning af omfanget, men også effekten af nationalstaternes end-of-waste afgørelser/kriterier. På baggrund af denne ville det være nemmere at vurdere, om der er behov for initiativer på EU-niveau.

Kommissionen foreslår en markedsovervågning af særligt relevante sekundære ressourcer. Det fremgår dog ikke, hvad denne markedsovervågning skal bruges til – er det for at kunne identificere markedsbrister?

Affaldseksport

Dansk Affaldsforening bifalder, at der kommer fokus på Europas eksport af affald. At fremhæve 'genanvendt i EU' som en kvalitetsparameter er ligeledes en interessant vej at betræde. Det kan måske bruges helt nede på nationalstatsniveau, dvs. fx 'genanvendt i Danmark', hvilket kan understøtte den lokale genanvendelsesindustri.

Dansk Affaldsforening bakker op om en nuanceret tilgang til hvilket affald, der eksporteres ud af EU med de kriterier, der fremgår af forslaget.

Fungerende cirkularitet

Der nævnes en række allerede eksisterende initiativer som kan hjælpe byerne med at blive cirkulære. I det omfang det ikke allerede findes kan Danmark være med til at understøtte fora også for øer og landområder. Vi har nogle frontløbere på området som fx Bornholm, Samsø og måske også Ærø.

Tværgående initiativer

Dansk Affaldsforening ser gerne at carbon capture utilisation (CCU) også var blevet nævnt i afsnittet og opfordrer Regeringen til at bringe den aktuelle udvikling på området med ind i arbejdet i EU.

Kommissionens forslag om afgift på ikke-genanvendt plastik nævnes fortsat. Der er ingen konkrete initiativer herom, hvilket vi bifalder. Der er derimod et initiativ om at Kommissionen fortsat vil fremme økonomiske instrumenter og gøre det muligt for medlemsstaterne at bruge differentieret moms for at kunne understøtte cirkulære aktiviteter som fx reparation. Dette bifalder Dansk Affaldsforening.

Vi har ingen kommentarer til det globale niveau og monitoringen ud over, at det ser fint ud.

På grund af corona-situationen har dette høringssvar været udarbejdet uden eller kun med minimal inddragelse af de aktører og kollegaer, der normalt vil blive inddraget. Så tag gerne fat i os, hvis I har spørgsmål eller stiller Jer undrende overfor vores kommentarer.

Med venlig hilsen

Nana Winkler
Specialkonsulent